

GLABENA UMETNOST 6. r

OŠ Antona Martina Slomška Vrhnika Lidija Lenarčič

Ponavljanje in utrjevanje

6. b: Ponedeljek, 25. 5. 2020

6. a: Sreda, 27. 5. 2020

Obvestilo: Rok (15. 5. 2020) za oddajo predstavitev glasbenikov za pridobitev ocene pri pouku glasbene umetnosti je že za nami, žal nekateri še niste oddali predstavitev. Prosim vas, da to storite čim prej, da lahko pridobite oceno.

Tisti, ki ste mi že oddali predstavitev, sem vam po elektronski pošti že posredovala oceno.

GLASBA (naša vloga v glasbi, delitev, ustanove in poklici)

1. NAŠA VLOGA V GLASBI

Glasba je umetnost časa – je nesnovna umetnost, zato sta tudi njeno ustvarjanje in posredovanje drugačna od drugih umetnosti.

Doživljanje glasbe in obenem definicija naše vloge v glasbi, nas vodi k delitvi:

SKLADATELJ IZVAJALEC POSLUŠALEC

Skladatelj mora s prirojeno ustvarjalnostjo obdelovati in povezovati zvočno gradivo v umetniško celoto.

Izvajalec se mora čim bolj verodostojno približati skladateljevi zamisli in jo s svojo interpretacijo posredovati poslušalcu. JE VMESNI ČLEN MED USTVARJALCEM IN POSLUŠALCEM.

Poslušalec s svojo bolj ali manj prirojeno glasbeno odzivnostjo in izobrazbo povezuje zvočno pripoved glasbenega dela v celoto ter dopolnjuje skladateljevo in izvajalčevo domišljijo.

2. DELITEV GLASBE

Za delitev glasbe je moč določiti več kriterijev – navedenih je le nekaj, kriterijev, možni so tudi drugačni:

Glede na čas, v katerem je nastala:

- glasba različnih obdobj (srednjeveška, renesančna, baročna...) in tokov v posameznih obdobjih (npr. v baroku – rokoko, v 20. stoletju: impresionizem, ekspresionizem, dodekafonija, popularna glasba in njene zvrsti, alternativna glasba...)

Glede na funkcijo - namembnost, ki jo ima:

- poročna koračnica, marš, meditativna glasba...

Glede na izvor oz. avtorja:

- ljudska glasba (glasbeno izročilo posamezne kulture)
- umetna glasba (glasba, ki so jo ustvarili skladatelji, ki jih poznamo in jih lahko uvrstimo v čas in prostor)

Glede na vsebino:

- duhovna
- posvetna

Glede na program oz. sporočilnost:

- programska glasba (sporočilo z nekim programom, npr.: M. MUSORGSKI: Slike iz razstave)
- absolutna glasba (glasba, ki nima določenega programa/sporočila, npr.: L. VAN BEETHOVEN: Simfonija št. 5)

Glede na to izvajalce:

- vokalna glasba (npr. zbor)
- inštrumentalna glasba (npr. orkester)
- vokalno-inštrumentalna glasba (npr. glas in klavir, orkester in zbor, opera)

Glede na število izvajalcev:

- solist
- komorna glasba (duo, trio, kvartet – do 20 izvajalcev)
- velike zasedbe (nad 20 izvajalcev – zbor, orkester...)

Glede na postavitev izvedbe:

- koncertna (oder in izvajalci – statično prizorišče)
- scenska (dogajanje na odru, npr. opera, balet)

3. GLASBENE USTANOVE IN POKLICI

Dandanes je glasba prisotna tako rekoč povsod... Na radiu, televiziji, v javnih prostorih. Srečamo jo tudi v najrazličnejših strokah, ki so bodisi posredno ali neposredno povezane z njo. Glasbo npr. kot terapevtsko sredstvo uporabljamo v medicini, njene osnove najdemo v matematiki, fiziki in biologiji, vzporednice pa v ostalih umetnostih.

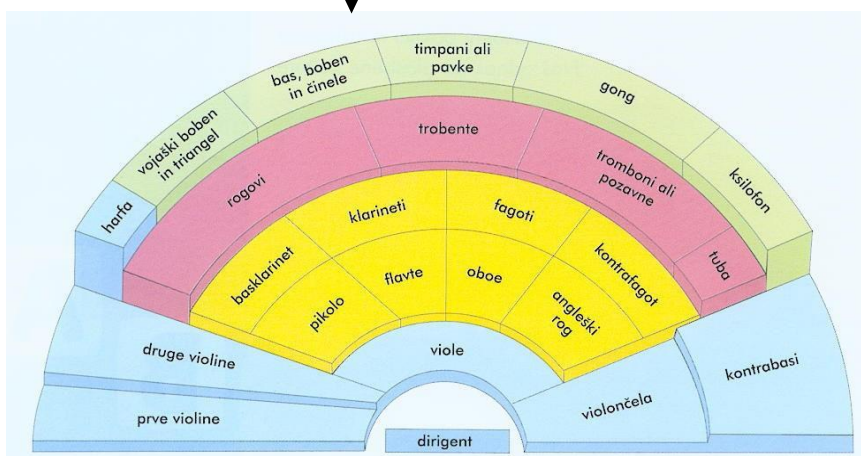
Poklic glasbenika je torej po eni strani ozko specializiran, po drugi pa zelo širok...

GLASBENE USTANOVE:

Izobraževalne ustanove	Znanstvene ustanove	Ustanove, kjer glasbo izvajajo in jo poslušamo	Druge glasbene ustanove
<ul style="list-style-type: none"> osnovne glasbene šole srednje glasbene šole (glasbene gimnazije) Akademija za glasbo 	<ul style="list-style-type: none"> Muzikološki inštitut pri SAZU Etnomuzikološki inštitut pri SAZU 	izvajanje žive glasbe: <ul style="list-style-type: none"> koncertne dvorane: Cankarjev dom, Slovenska filharmonija itd. priložnostne koncertne dvorane: akustični prostori muzejev, galerij, cerkva itd., multimedijski prostori operni hiši: Ljubljana, Maribor izvajanje pretežno posnete glasbe: radijske in televizijske hiše 	<ul style="list-style-type: none"> glasbena zbirka Narodne in univerzitetne knjižnice knjižnici Oddelka za muzikologijo na Filozofski fakulteti in Akademiji za glasbo glasbene knjigarne glasbene založbe

POKLICI V GLASBI:

Pedagoški	Ustvarjalni	Poustvarjalni	Znanstveni	Drugi
<ul style="list-style-type: none"> učitelj glasbene vzgoje v osnovnih in srednjih šolah učitelji instrumentov, petja in teoretičnih predmetov 	<ul style="list-style-type: none"> skladatelj 	<ul style="list-style-type: none"> dirigent instrumentalist pevec 	<ul style="list-style-type: none"> muzikolog etnomuzikolog 	<ul style="list-style-type: none"> tonski tehnik tonski inženir tonski mojster glasbeni knjižničar

Slika standardne razporeditve orkestra na odru ...

Navodilo: Preberi in oblikuj kratek zapis v zvezek za glasbo.